

-สำเนา-

ที่ อธ ๐๐๐๗(ทท)/ว ๒๗๗

สำนักงานอัยการสูงสุด
อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง การปรับปรุงแก้ไขคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

เรียน รองอัยการสูงสุด ผู้ตรวจการอัยการ คณะที่ปรึกษาอัยการสูงสุด อธิบดีอัยการ อธิบดีอัยการภาค
อัยการพิเศษฝ่าย เลขาธิการอัยการสูงสุด อัยการจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการและโครงการ
ในพระตำรับพระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา และผู้อำนวยการสำนักงาน

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๗.๑/๔๔๔๕ ลงวันที่ ๓๓ สิงหาคม ๒๕๕๖

ด้วยกระทรวงมหาดไทยแจ้งว่า ตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีคำสั่ง ที่ ๔๑๙/๒๕๕๖
ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ นั้น กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่าคำสั่งดังกล่าว ไม่มีผลยกเลิกการใช้
อำนาจควบคุมการสอบสวนคดีอาญาทั่วไปของปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ
และปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนิน
คดีอาญา พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๒.๔ ข้อ ๑๒.๕ ข้อ ๑๒.๖ และข้อ ๑๒.๗ และข้อ ๑๓
แห่งข้อบังคับที่ ๑/๒๕๐๔ เรื่อง ระเบียบการสอบสวนคดีอาญาในจังหวัดอื่นนอกจากจังหวัดพระนคร
และจังหวัดธนบุรีแต่อย่างใด เนื่องจากคำสั่งดังกล่าวเป็นการวางระเบียบปฏิบัติภายในของพนักงานสอบสวน
ฝ่ายตำรวจและข้าราชการตำรวจโดยเฉพาะ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า ความเห็นของกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การปรับปรุง
แก้ไขคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานอัยการ

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และประกอบการพิจารณาในการปฏิบัติราชการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายมนัส สุขสวัสดิ์)

ผู้ตรวจการอัยการ รักษาการในตำแหน่ง
รองอัยการสูงสุด ปฏิบัติราชการแทน
อัยการสูงสุด

สำนักงานวิชาการ
สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายพัฒนากฎหมาย
โทร./โทรสาร ๐-๒๑๔๓-๔๔๔๑
E-mail : dlaw@ago.go.th

...../ค.จ
...../ค.จ
...../ค.จ
...../ค.จ

สำเนาสิ่งที่ส่งมาด้วย

๑. หนังสือแจ้งผู้ว่าราชการจังหวัด
๒. หนังสือแจ้งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
๓. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๗/ว๙๘๑ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๒
๔. หนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ มท ๐๓๐๗.๑/ว๓๗๒๙ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๗
๕. หนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ มท ๐๓๐๗.๑/ว๑๐๘ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๓
๖. หนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ มท ๐๓๐๗.๑/ว๒๕๙๙ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๒
๗. บันทึกกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๘๗/๒๕๕๕
๘. บันทึกกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๖๖/๒๕๕๓
๙. มติคณะกรรมการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๑๘ วันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๖
๑๐. ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๒๓
๑๑. ข้อบังคับที่๑/๒๕๐๙ เรื่อง ระเบียบการสอบสวนคดีอาญาในจังหวัดอื่นนอกจากจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี
๑๒. คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ ๔๑๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๖

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๓๐๗.๑/ว. กษ/มท/ม

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอักษะรังค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๖

เรื่อง การสอบสวนคดีอาญาทั่วไปในอำนาจหน้าที่พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

- อ้างอิง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๒๐๗/ว ๔๘๑ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๓๒
๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๗.๑/ว ๓๗๒๔ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๗
๓. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๗.๑/ว ๑๐๘ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๓
๔. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๗.๑/ว ๒๕๔๔ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๒

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๘๗/๒๕๔๕ จำนวน ๑ ชุด
๒. สำเนาบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๒๖/๒๕๕๓ จำนวน ๑ ชุด
๓. สำเนาคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๔๑๔/๒๕๕๖ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง กำหนดให้พนักงานสอบสวนหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ปลัดอำเภอ และข้าราชการตำรวจ ซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นนายร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่านายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป มีอำนาจสอบสวนความผิดอาญาซึ่งได้เกิดหรืออ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิดภายในเขตอำนาจของตน หรือผู้ต้องหาที่มีอยู่หรือถูกจับภายในเขตอำนาจของตนได้ และตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๒๓ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๓ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๓ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๕ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๖ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๓๗ และ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๘ ได้กำหนดอำนาจควบคุมการสอบสวนคดีอาญาของปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอและปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอโดยเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘ วรรคท้ายและเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๐ เกี่ยวกับการสอบสวนความผิดอาญาในเขตอำนาจท้องที่ที่ตนรับผิดชอบ นั้น

กระทรวงมหาดไทย ได้รับแจ้งประสานการปฏิบัติจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้มีคำสั่ง ที่ ๔๑๔/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เรื่อง การอำนวยความสะดวกธรรมเนียมในคดีอาญา การทำสำนวนการสอบสวน และมาตรการควบคุม ตรวจสอบ เฝ้าระวังการสอบสวนคดีอาญา เพื่อเป็นการวางระเบียบเฉพาะด้านการสอบสวนให้พนักงานสอบสวนและข้าราชการตำรวจปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับการใช้อำนาจหรือปฏิบัติหน้าที่ให้สอดคล้องกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หรือกฎหมายอื่นที่เปลี่ยนแปลงไป กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑. คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๔๑๔/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ อาศัยอำนาจความความในมาตรา ๓๑ (๔) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นการวางระเบียบปฏิบัติภายในของพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจและข้าราชการตำรวจโดยเฉพาะ ไม่มีผลยกเลิกการใช้อำนาจควบคุมการสอบสวนคดีอาญาทั่วไปของปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ และปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา

/พ.ศ. ๒๕๒๓...

พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๒.๔ ถึง ข้อ ๑๒.๗ แต่อย่างใด และแนวทางการปฏิบัติในการใช้อำนาจสอบสวนร่วมกันระหว่างพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองและพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว อาทิ การควบคุมการสอบสวนคดีเกี่ยวกับป่าไม้และทรัพยากรของชาติอื่นๆ การควบคุมการสอบสวนคดีอาญาทั่วไปและการควบคุมการสอบสวนคดีวิสามัญฆาตกรรมยังคงมีผลใช้บังคับต่อไป เนื่องจากข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รักษาการตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. ๒๕๓๗ ประกอบมาตรา ๑๖ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาออกข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวโดยมีสาระสำคัญเป็นการกำหนดหน้าที่การเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ และเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบคดีอาญาทั่วไประหว่างพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองกับพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘ วรรคสี่ และมาตรา ๑๕๐ อันเป็นเงื่อนไขสำคัญในการให้อำนาจฟ้องของพนักงานอัยการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๒๐ โดยกำหนดให้ตำรวจชั้นผู้ใหญ่เป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยให้พนักงานฝ่ายปกครองชั้นผู้ใหญ่มีอำนาจหน้าที่ตรวจ สอบถ่วงดุลการใช้อำนาจสอบสวนของตำรวจในบางกรณี เพื่อเป็นหลักประกันสิทธิเสรีภาพและความเป็นธรรมให้กับประชาชนโดยให้ปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอมีอำนาจควบคุมการสอบสวนในฐานะหัวหน้าพนักงานสอบสวนและพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ และมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองร่วมสอบสวนกับพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจได้

นอกจากนี้ยังมีบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญากำหนดให้อำนาจผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนของจังหวัดนั้นๆ ในการควบคุม ดูแล และบริหารกระบวนการยุติธรรมให้เป็นไปโดยถูกต้อง สะดวก และรวดเร็ว ได้แก่

(๑) การชี้ขาดในกรณีที่ไม่ว่าพนักงานสอบสวนคนใดในจังหวัดเดียวกับควรเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในจังหวัดตามมาตรา ๒๑

(๒) การตรวจสอบถ่วงดุลโดยให้ความเห็นชอบหรือมีความเห็นแย้งคำสั่งไม่ฟ้องคดีอาญาของพนักงานอัยการ รวมถึงกรณีที่พนักงานอัยการไม่อุทธรณ์ ไม่ฎีกา หรือถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์ และถอนฎีกาด้วย ตามมาตรา ๑๕๕

(๓) กรณีการส่งสำนวนชั้นสูตรพลิกศพในกรณีที่ความตายมิได้เป็นผลแห่งการกระทำผิดอาญาไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดตามมาตรา ๑๕๖ กฎหมายทั้งสามกรณีนี้เป็นการบัญญัติที่ต้องการให้ผู้ว่าราชการจังหวัดตรวจสอบความถูกต้องและถ่วงดุลเพื่ออำนวยความสะดวกแก่กระบวนการยุติธรรมแห่งอาญาทั้งระบบในชั้นก่อนฟ้องคดี ซึ่งสอดคล้องกับการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดิน อีกทั้งข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวยังมีความสอดคล้องกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา สอดคล้องกับภารกิจของกระทรวงมหาดไทย และภารกิจของกรมตำรวจ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ) ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตอบข้อหารือของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตามเรื่องเสร็จที่ ๑๘๓/๒๕๔๕ ดังนั้น ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว จึงยังคงมีผลบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน

๒. กรณีที่คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๔๑๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ได้วางระเบียบแนวทางการปฏิบัติไว้ในบทที่ ๔ ข้อ ๔ การสอบสวนกรณีพิเศษ ข้อ ๔.๑ ว่าคดีที่ปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ใช้อำนาจเข้าควบคุมการสอบสวนตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๒๓ ข้อ ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๖ ข้อ ๔

ให้พนักงานสอบสวน...

ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบขอรายงานรายละเอียดตามลำดับชั้น ถึงสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ภายใน ๗ วัน พร้อมทั้งความเห็นไปด้วย นั้น ถือเป็นมาตรการควบคุมภายในองค์กรของพนักงานสอบสวนซึ่งต้องใช้อำนาจการสอบสวนร่วมกันระหว่างพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองกับพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยฯ ข้อ ๒.๕ และข้อ ๑๒.๔ ข้อ ๑๒.๕ ข้อ ๑๒.๖ และ ข้อ ๑๒.๗ ซึ่งเป็นแนวทางปฏิบัติเดิมที่เคยมีอยู่แล้วตามคำสั่งกรมตำรวจที่ ๕๖๐/๒๕๓๗ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๓๗ ข้อ ๒ การสอบสวนกรณีพิเศษ

๓. คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๔๓๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ได้วางระเบียบแนวทางปฏิบัติไว้ในบทที่ ๔ ข้อ ๒.๑ วรรคท้าย กรณีพนักงานสอบสวนฝ่ายอื่นซึ่งมิใช่ตำรวจประสงค์เข้าร่วมสอบสวนคดีที่พนักงานสอบสวนได้ทำการสอบสวนไว้แล้ว ให้หัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนรายงานตามลำดับชั้นถึงผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้รักษาราชการแทนเพื่อขออนุมัติเข้าร่วมสอบสวนและให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามที่มีผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้รักษาราชการแทนสั่งการ เว้นแต่เป็นกรณีที่ถูกกฎหมายกำหนด นั้น ก็ไม่มีผลทำให้การร่วมสอบสวนคดีอาญาตามข้อ ๑๓ แห่งข้อบังคับ ที่ ๑/๒๕๐๙ เรื่องระเบียบการสอบสวนคดีอาญาในจังหวัดอื่นนอกจากจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรีสิ้นผลใช้บังคับลง เนื่องจากข้อบังคับดังกล่าววางหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสอบสวนร่วมกันของพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจและพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองไว้ มิใช่กรณีเกี่ยวกับการสอบสวนของตำรวจโดยเฉพาะฝ่ายเดียว ดังนั้น ข้อบังคับที่ ๑/๒๕๐๙ ข้อ ๑๓ การแต่งตั้งพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองร่วมสอบสวนกรณีที่ข้าราชการส่วนภูมิภาค ข้าราชการส่วนท้องถิ่น เทศมนตรี กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน แพทย์ประจำตำบล และกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลที่ต้องหากคดีอาญาเพราะได้กระทำการตามอำนาจหน้าที่หรืออ้างว่าได้กระทำการตามหน้าที่ จึงไม่ถูกยกเลิกโดยคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ ๔๓๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติวางระเบียบเกี่ยวกับการสอบสวนในส่วนของการสอบสวนโดยเฉพาะตามนัยความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๖๖/๒๕๕๓ โดยยังมีผลใช้บังคับต่อไป

๔. กระทรวงมหาดไทยเห็นว่า เพื่อให้การปฏิบัติภารกิจของกระทรวงมหาดไทยในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข การรักษาความสงบเรียบร้อยและการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนและการปฏิบัติหน้าที่ด้านการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาในอำนาจหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครองตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาให้สามารถขับเคลื่อนและบูรณาการการบังคับใช้กฎหมายอย่างเสมอภาคและเป็นธรรมรวมทั้งส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานยุติธรรมที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวนสอบสวนและการฟ้องคดีอาญา และเพื่อให้มีการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน จึงให้จังหวัดและอำเภอถือปฏิบัติ ดังนี้

๑) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด และนายอำเภอใช้อำนาจควบคุมการสอบสวนตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๒๓ แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน และถือปฏิบัติตามข้อบังคับที่ ๑/๒๕๐๙ ข้อ ๑๓ ต่อไป โดยถือปฏิบัติตามนโยบายข้อสั่งการของกระทรวงมหาดไทย เรื่องการควบคุมการสอบสวนคดีเกี่ยวกับป่าไม้และทรัพยากรของชาติอื่นๆ การสอบสวนคดีอาญาทั่วไปในอำนาจหน้าที่ที่พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองโดยเฉพาะกรณีที่ประชาชนร้องขอความเป็นธรรม และการสอบสวนคดีวิสามัญฆาตกรรม ตามหนังสือสั่งการของกระทรวงมหาดไทยโดยเคร่งครัด

๒) กำชับพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองให้ร่วมสอบสวนกับพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจอย่างต่อเนื่องและจริงจังและถือปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัดและร่วมมือกันดำเนินการสอบสวนตั้งแต่การวางรูปคดี กำหนดประเด็นการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานในประเด็นแห่งคดีและร่วมกัน

ทำการสอบสวนให้สิ้นกระแสความทั้งปัญหาข้อเท็จจริง และข้อกฎหมายด้วยความรอบคอบ รวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรม เพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนอย่างรวดเร็วและเท่าเทียมกัน

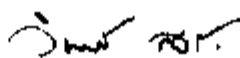
๓) การควบคุมการสอบสวนคดีอาญาทั่วไปหากเป็นคดีใหญ่ คดีสำคัญ เป็นที่สนใจของสื่อมวลชนและประชาชนทั่วไป หรือเป็นคดีที่มีความยุ่งยากซับซ้อน จำเป็นต้องวิเคราะห์โครงสร้างของคดีและพยานหลักฐานโดยละเอียด รอบคอบ ให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองปรึกษาหารือกับพนักงานอัยการ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการดำเนินคดีอาญาชั้นสอบสวนฟ้องร้องและเป็นผู้นำคดีขึ้นสู่การพิจารณาของศาล ให้การสอบสวนดำเนินคดีเป็นไปเพื่อการรักษาความสงบเรียบร้อย และรักษาประโยชน์ของแผ่นดินควบคู่กับการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และให้ประชาชนมีความศรัทธาเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม

๔) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดใช้อำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลและบริหารกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในจังหวัด ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาโดยเคร่งครัด และหากผู้ว่าราชการจังหวัด หรือนายอำเภอเข้าควบคุมการสอบสวนคดีอาญาทั่วไปตามนโยบายของกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว หากมีความจำเป็นที่จะต้องให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองจากส่วนกลางเข้าร่วมสอบสวนคดีเรื่องนั้นด้วย หรือเป็นที่ปรึกษา แนะนำ การสอบสวนดำเนินคดีให้ขอรับการสนับสนุนพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองจากกรมการปกครองโดยสำนักการสอบสวนและนิติการ

๕) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ควบคุม ตรวจสอบ ให้การสืบสวนสอบสวนคดีอาญาในอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเป็นไปตามกฎหมาย และให้พัฒนาประสิทธิภาพพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองในจังหวัดอย่างต่อเนื่อง ให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะความเชี่ยวชาญด้านการสอบสวนคดีอาญา และกำชับนายอำเภอและพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองทุกคนให้ความสำคัญและเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา โดยถือว่าเป็นภารกิจที่สำคัญในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข และอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน อันเป็นภารกิจหลักของกระทรวงมหาดไทยให้บังเกิดผลสัมฤทธิ์ และเป็นที่ยังแก่ประชาชนได้อย่างแท้จริง เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยและความเป็นธรรมในพื้นที่

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด หากเกิดปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว ให้รายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบโดยด่วนเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิรัช สวงทอง)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

สำนักการสอบสวนและนิติการ

โทร., โทรสาร ๐-๒๓๕๖-๙๕๕๕

ที่ มท ๐๓๐๗.๑/๙๙๕๕

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอิษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๖

เรื่อง การปรับปรุงแก้ไขคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

เรียน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ตช ๐๐๑๑.๒/๒๕๒๐ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ส่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๗.๑/ว ๙๒๗๓
ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๖

ตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๔๑๘/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เรื่อง การอำนวยความสะดวกธรรมชาติอาญา การทำสำนวนการสอบสวนและมาตรการควบคุม ตรวจสอบ เร่งรัด การสอบสวนคดีอาญา โดยให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เป็นต้นไป และประสานการปฏิบัติให้กระทรวงมหาดไทยทราบ นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่าคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๔๑๘/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ไม่มีผลยกเลิกการใช้อำนาจควบคุมการสอบสวนคดีอาญาทั่วไปของ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ และปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๒.๔ ข้อ ๑๒.๕ ข้อ ๑๒.๖ และ ข้อ ๑๒.๗ และข้อ ๑๓ แห่งข้อบังคับที่ ๑/๒๕๐๙ เรื่องระเบียบการสอบสวนคดีอาญาไม่จังหวัดอื่นนอกจากจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรีแต่อย่างใด เนื่องจากคำสั่งดังกล่าวเป็นการวางระเบียบปฏิบัติภายในของพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจและข้าราชการตำรวจโดยเฉพาะ และถือเป็นมาตรการควบคุมภายในองค์กรของพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจซึ่งต้องใช้อำนาจการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และข้อบังคับ กระทรวงมหาดไทยดังกล่าว

ทั้งนี้ กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งประสานชักข้อความเข้าใจกับผู้ว่าราชการจังหวัด และ นายอำเภอในการใช้อำนาจควบคุมการสอบสวนตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยฯ แล้ว โดยให้ถือปฏิบัติตามนโยบายและข้อสั่งการของกระทรวงมหาดไทยในส่วนที่เกี่ยวข้องเช่นเดิมต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและเป็นการประสานการปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิบูลย์ สงวนพงศ์)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

สำนักการสอบสวนและนิติการ

โทร., โทรสาร ๐-๒๓๕๖-๔๕๕๔

ที่ มท ๐๓๐๗.๑/๙๙๕๕

กระทรวงมหาดไทย
ถนนรัชฎาภิเศก กทม. ๑๐๒๖๐

๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๖

เรื่อง การปรับปรุงแก้ไขคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

กราบเรียน ยัยการสูงสุด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ความที่สุด ที่ มท ๐๓๐๗.๑/๙๙๕๕ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๖

ด้วยสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๔๓๘/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เรื่อง การอำนวยความสะดวกในคดีอาญา การทำสำนวนการสอบสวนและมาตรการควบคุม ตรวจสอบ เร่งรัด การสอบสวนคดีอาญา โดยให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เป็นต้นไป และประสานการปฏิบัติให้กระทรวงมหาดไทยทราบ

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว เห็นว่าคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๔๓๘/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ไม่มีผลยกเลิกการใช้อำนาจควบคุมการสอบสวนคดีอาญาทั่วไปของ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ และปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอตาม ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๒.๔ ข้อ ๑๒.๕ ข้อ ๑๒.๖ และ ข้อ ๑๒.๗ และข้อ ๓๓ แห่งข้อบังคับที่ ๑/๒๕๐๙ เรื่องระเบียบการสอบสวน คดีอาญาในจังหวัดอื่นนอกจากจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรีแต่อย่างใด เนื่องจากคำสั่งดังกล่าวเป็นการ วางระเบียบปฏิบัติภายในของพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจและข้าราชการตำรวจโดยเฉพาะ

ทั้งนี้ กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งประสานชี้แจงความเข้าใจกับผู้ว่าราชการจังหวัด และ นายอำเภอในกรณีใช้อำนาจควบคุมการสอบสวนตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยฯ แล้ว โดยให้ถือปฏิบัติ ตามนโยบายและข้อสั่งการของกระทรวงมหาดไทยในส่วนที่เกี่ยวข้องเช่นเดิมต่อไป และกำชับให้พนักงานสอบสวน ฝ่ายปกครองให้ร่วมสอบสวนกับพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจอย่างต่อเนื่องและจริงจัง และถือปฏิบัติตามกฎหมาย อย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะการควบคุมการสอบสวนคดีอาญาทั่วไปหากเป็นคดีใหญ่ คดีสำคัญ และเป็นสิทธิประโยชน์ของ สื่อมวลชนและประชาชนทั่วไป หรือเป็นคดีที่มีความยุ่งยากซับซ้อน จำเป็นต้องมีการวิเคราะห์โครงสร้างของคดีและ พยานหลักฐานโดยละเอียด รอบคอบ ให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองปรึกษาร่วมกับพนักงานอัยการจึงเป็น ผู้รับผิดชอบการดำเนินคดีอาญาขึ้นสอบสวนฟ้องร้องและเป็นผู้นำคดีขึ้นสู่การพิจารณาของศาล เพื่อให้การอำนวยความสะดวกในคดีอาญามีประสิทธิภาพมากขึ้นและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและประสานการปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายวิบูลย์ สงวนพงศ์)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

สำนักการสอบสวนและนิติการ

โทร., โทรสาร ๐-๒๓๕๖-๔๕๕๔

ค้วนมาก

(คำแนะ)

ที่ มท 0207/ว 981

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. 10200

26 กรกฎาคม 2532

เรื่อง การควบคุมการสอบสวนคดีเกี่ยวกับป่าไม้และทรัพยากรของชาติอื่น ๆ

เรียน อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมอัยการ อธิบดีกรมตำรวจ และผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

- อ้างถึง 1. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ค้วนมาก ที่ มท 0204/ว 60 ลงวันที่ 17 มกราคม 2527
2. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 1201/ว 686 ลงวันที่ 25 มิถุนายน 2527
3. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 1201/ว 472 ลงวันที่ 10 เมษายน 2528
4. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0207/ว 586 ลงวันที่ 28 เมษายน 2531

ตามที่กระทรวงมหาดไทยมีหนังสือ ที่ มท 0207/ว 586 ลงวันที่ 28 เมษายน 2531 แจ้งว่า เมื่อมีการกระทำความคิดในคดีเกี่ยวกับป่าไม้และทรัพยากรของชาติอื่น ๆ เกิดขึ้น ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอแล้วแต่กรณี ต้องเข้าควบคุมการสอบสวนตามนโยบายบังคับกรมการปกครองว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. 2523 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2525 ทุกคดีเป็นกรณีพิเศษอย่างเคร่งครัด ไม่อาจใช้ดุลพินิจเลือกปฏิบัติเข้าควบคุมเฉพาะคดีที่เห็นว่าสำคัญได้ นั้น

เพื่อให้การพิจารณาควบคุมการสอบสวนคดีเกี่ยวกับป่าไม้ และทรัพยากรของชาติอื่น ๆ ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0204/ว 60 ลงวันที่ 17 มกราคม 2527 ที่ มท 1201/ว 686 ลงวันที่ 25 มิถุนายน 2527 ที่ มท 1201/ว 472 ลงวันที่ 10 เมษายน 2528 และที่ มท 0207/ว 586 ลงวันที่ 28 เมษายน 2531 เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและเป็นไปโดยรัดกุมบังเกิดผลดีกับทางราชการ จึงกำหนดแนวทางในส่วนของการควบคุมการสอบสวนดังกล่าวไว้ ดังนี้

1. การควบคุมการสอบสวนคดีอาญาเกี่ยวกับป่าไม้และทรัพยากรของชาติอื่น ๆ

1.1 เมื่อมีคดีอาญาเกี่ยวกับป่าไม้และทรัพยากรของชาติอื่น ๆ เกิดขึ้นในท้องที่ใดให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนในท้องที่นั้น รีบรายงานปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ นายอำเภอ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี เพื่อรับทราบหรือพิจารณาสั่งการ

1.2 ในกรณีที่คดีใด ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ นายอำเภอ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี พิจารณาเห็นว่าควรมีการตรวจสอบ กำกับดูแลการสอบสวนก็ให้พิจารณาตามเป็นกรณีได้ เช่น เรียกสำนวนการสอบสวนมาพิจารณาให้คำแนะนำหรือเร่งรัดการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนให้

ในกรณีนี้ หากผู้บังคับบัญชาของตำรวจตั้งแต่องค์ผู้กำกับกับการตำรวจชั้นไปแล้วแต่กรณี เมื่อได้มีสายลถาม เรงวัด ความคุม ตรวจตรา และนำให้พนักงานสอบสวน ฝ่ายตำรวจดำเนินการใด ๆ ถ้าจะเป็นการขัดแย้งหรือไม่เป็นไปในแนวทวงที่ปฏิบัติแก่ผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ นายอำเภอ หรือผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งการไว้ ให้หาวิธีเพื่อขอความเห็นชอบจากพนักงานฝ่ายปกครองดังกล่าวที่ได้สั่งการไว้ก่อน

๑.๓ ในกรณีที่คดีเกิดขึ้นเป็นคดีใหญ่หรือสำคัญและทรงดำเนินการตามข้อหาวงตั้งกล่าวข้างต้นจะไม่ได้ผล ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอเจ้าควบคุมการสอบสวน เป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวน ตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. 2523 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2525 ข้อ 12.4 ข้อ 12.5 และข้อ 12.6 แล้วแต่กรณี ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาของตำรวจตั้งแต่องค์ผู้กำกับกับการตำรวจชั้นไปแล้วแต่กรณี จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับควบคุมสำนวนการสอบสวนในเรื่องคดีเกี่ยวกับป่าไม้และทรัพยากรของชาติอื่น ๆ ในลักษณะสั่งการในส่วนงานการสอบสวนเป็นผู้รับผิดชอบคดีไม่ได้ เว้นแต่จะเข้าไปช่วยสอบถาม เรงวัด และนำให้พนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจดำเนินการตามกระบวนการสอบสวนให้เกิดความเรียบร้อย รวดเร็ว มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผน เงื่อนไข เงื่อนไข หรือคำสั่งของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองซึ่งเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนได้สั่งการไว้

2. การให้พนักงานอัยการเข้าร่วมในที่ปรึกษากร สอบสวนในคดีอาญานี้เกี่ยวกับป่าไม้และทรัพยากรของชาติอื่น ๆ

เพื่อให้การควบคุมการสอบสวนเป็นไปด้วยความถูกต้องเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ เมื่อมีคดีอาญานี้เกี่ยวกับป่าไม้และทรัพยากรของชาติอื่น ๆ เกิดขึ้นในท้องที่ใดให้ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ แล้วแต่กรณี ใช้ดุลพินิจที่จะปรึกษาหารือกับพนักงานอัยการประจำท้องที่ เพื่อดำเนินการตาม ๑ 1 หรือ 1.2 หรือ 1.3 แล้วแต่กรณีได้ หากพิจารณาเข้าควบคุมการสอบสวน โดยเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวน ตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. 2523 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2525 ข้อ 12.4 ข้อ 12.5 และข้อ 12.6 ให้แจ้งพนักงานอัยการท้องถิ่นทราบ เพื่อให้พนักงานอัยการเข้าร่วมในที่ปรึกษาในการควบคุมการสอบสวนนั้น

3 พนักงานฝ่ายปกครองจับกุมหรือร่วมกำกับคุมกระทำความผิดในคดีเกี่ยวกับป่าไม้และทรัพยากรของชาติอื่น ๆ

เมื่อพนักงานฝ่ายปกครองได้จับกุมหรือร่วมในการจับกุมในคดีการกระทำผิดเกี่ยวกับ
ป่าไม้และทรัพยากรของชาติอื่น ๆ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำ
กิ่งอำเภอเข้าควบคุมการสอบสวน โดยเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนตามจัดบังคับกระทรวงมหาดไทย
ว่าด้วยระเบียบการดำเนินงานคดีอาญา พ.ศ. 2523 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2525 ข้อ 12.4 ข้อ 12.5 และ
ข้อ 12.6 แล้วแต่กรณี ในทุกคดี

จึงเรียนมาเพื่อทราบและสั่งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบทุกหน่วยที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติเกี่ยวกับ
เรื่องนี้โดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลตำรวจเอก ประมวล อติเรกสาร
(ประมวล อติเรกสาร)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง
กองตรวจและนิติการ
โทร. 22๕-1133

ที่ มท ๐๓๐๗.๑/ว ๓๗๒๘

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๕๐๐

๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

เรื่อง การสอบสวนคดีอาญาทั่วไปในอำนาจหน้าที่พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

- อ้างถึง ๑. ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบแบบแผนการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๒๐๗/ว ๕๘๑ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๓๒
- ๓. พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๗
- ๔. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ตัวอย่างหนังสือแจ้งความมอบหมายให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเข้าร่วมการสอบสวน
ดำเนินคดีอาญา	จำนวน ๕ แผ่น
ตัวอย่างหนังสือแจ้งการเข้าควบคุมการสอบสวน	จำนวน ๓ แผ่น
ตัวอย่างการบันทึกสารบบคดีอาญา	จำนวน ๑ แผ่น
แบบรายงานการเข้าควบคุมการสอบสวนคดีอาญา	จำนวน ๑ แผ่น

ตามที่ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบแบบแผนการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๒๓ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๓ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๓ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๕ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๒ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๓๗ และ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๘ ได้กำหนดอำนาจควบคุมการสอบสวนคดีอาญาของเจ้าพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองและเจ้าพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจและให้เจ้าพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองและเจ้าพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจมีอำนาจสอบสวนคดีอาญาในทางที่ชอบและเหมาะสม หากการดำเนินการดังกล่าวไม่ได้ผลจะเข้าควบคุมการสอบสวน โดยเจ้าพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเป็นผู้รับผิดชอบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘ วรรคท้าย และเจ้าพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจเป็นผู้รับผิดชอบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘๐ มีอำนาจเกี่ยวกับการสอบสวนคดีอาญาในเขตอำนาจท้องที่ที่ตนรับผิดชอบและกระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือด่วนมาก ที่ มท ๐๒๐๗/ว ๕๘๑ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๓๒ เรื่องการควบคุมการสอบสวนคดีเกี่ยวกับป่าไม้และทรัพยากรของชาติอื่น ๆ เพื่อให้การพิจารณาควบคุมการสอบสวนคดีเกี่ยวกับป่าไม้และทรัพยากรของชาติอื่น ๆ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและเป็นไปโดยรัดกุมบังเกิดผลดีแก่ทางราชการ นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว เห็นว่าภารกิจการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเป็นการกิจที่สำคัญในการบำบัดทุกข์บำรุงสุข รักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม ตลอดจนยังเป็นการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพให้แก่ประชาชน ดังนั้น จึงขอให้จังหวัดถือปฏิบัติและแจ้งให้อำเภอท้องที่อำเภอถือปฏิบัติ ดังนี้

- ๑. ให้ถือว่าหน้าที่ในการดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย กลุ่มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคล ดำเนินการบนการยุติธรรมในความรับผิดชอบให้มีประสิทธิภาพ อำนาจความเป็นธรรมแก่ประชาชนอย่างรวดเร็วและทั่วถึงกัน เป็นภารกิจหลักของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งข้าราชการ พนักงานฝ่ายปกครองทุกคนต้องปฏิบัติให้บังเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเต็มที่

๒. ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอใช้ดุลยพินิจ ในการเข้าควบคุมคดีหรือแต่งตั้งพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเข้าร่วมสอบสวนกรณีที่เกิดขึ้นเป็นคดีสำคัญ คดีที่อยู่ในความสนใจของประชาชนรวมทั้งคดีที่มีการร้องขอความเป็นธรรมจากประชาชน โดยให้พิจารณา ประเภทของคดีต่อไปได้ด้วย .

๒.๑ ให้พิจารณาถึงคดีที่เข้าควบคุมด้วยว่ามีลักษณะเป็นคดีพิเศษตามพระราชบัญญัติการ สอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ หรือไม่ หากเป็นคดีพิเศษจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการสอบสวน คดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ และอนุบัญญัติออกตามความแห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ อย่างเคร่งครัด

๒.๒ หากเป็นเรื่องที่ผู้เสียหายได้ร้องทุกข์หรือมีผู้กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดี กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือพ้นจากภาพเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่เกินสองปี ว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในความยุติธรรมให้พนักงานสอบสวน รวบรวมพยานหลักฐานเบื้องต้น เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงแห่งคดี และให้ส่งสำนวนการสอบสวนไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสามสิบวัน นับแต่วันรับคำร้องทุกข์ หรือกล่าวโทษและเมื่อพนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว อำนาจของพนักงานสอบสวนย่อมสิ้นสุดลงไม่ว่าในกรณีบุคคลอื่นซึ่งไม่ใช่ เจ้าหน้าที่ของรัฐร่วมกระทำความผิดกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นผู้ก่อการ ผู้สนับสนุนให้พนักงานสอบสวน รวมเป็นสำนวนเดียวกันและส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เมื่อส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว อำนาจของพนักงานสอบสวนย่อมสิ้นสุดลงและให้ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับกรณีข้างต้น

๓. ให้จัดทำสารบบคดีอาญาที่ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้า ประจำกิ่งอำเภอเข้าควบคุมการสอบสวนในฐานะหัวหน้าพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบเก็บไว้ที่จังหวัด อำเภอ หรือกิ่งอำเภอแล้วแต่กรณีเพื่อใช้เป็นหลักฐานและจัดทำรายงาน (ตามแบบ) รายงานให้กระทรวงมหาดไทย ทราบโดยเร็วและรายงานความคืบหน้าทุก ๑๕ วัน จนกว่าการสอบสวนเสร็จสิ้นและส่งสำนวนให้พนักงานอัยการ

๔. การแต่งตั้งให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเข้าร่วมสอบสวนคดีอาญากับพนักงานสอบสวน ฝ่ายตำรวจ ให้ถือปฏิบัติดังนี้

๔.๑ แต่งตั้งพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เข้าร่วมสอบสวนคดีอาญาตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถและให้มีพนักงานสอบสวน ฝ่ายปกครองที่มีประสบการณ์ หรือผ่านการศึกษาอบรมจากโรงเรียนสืบสวนสอบสวนฝ่ายปกครองอย่างน้อย ๑ คน เป็นหลักและให้พิจารณาตามสมควรที่จะมีพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองอีกอย่างน้อย ๑ คน เข้าร่วมสอบสวน ทั้งนี้ เพื่อเป็นกาวพันประสานประสบการณ์ในการสอบสวนและไม่ควรยกกำลังมอบหมายให้ ปลัดอำเภอเป็นผู้ประสานงานประจำตำบลเป็นพนักงานสอบสวนในคดีที่เกิดขึ้นในตำบลที่ตนรับผิดชอบไว้ เป็นการถาวรควรพิจารณาแต่งตั้งเป็นรายคดี

๔.๒ มีหนังสือแจ้งหัวหน้าพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจทราบว่าได้มอบหมายให้บุคคลใดเป็น พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองที่จะเข้าร่วมการสอบสวนกับพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ พร้อมทั้งกำชับให้ หัวหน้าพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจแจ้งเป็นหนังสือให้หมายพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเข้าร่วมการ สอบสวนคดีตั้งแต่ต้น กล่าวคือตั้งแต่การตั้งรูปคดี การกำหนดประเด็นการสอบสวน ฯลฯ จนกระทั่งการสรุป จัดทำรายงานการสอบสวนส่งสำนวนให้พนักงานอัยการ

๔.๓ ถ้าข้าพพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองที่ได้รับมอบหมายให้เข้าร่วมการสอบสวนคดีอาญา กับพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจศึกษากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ให้เข้าใจโดยถ่องแท้เกี่ยวกับมูลฐานความผิด บทบาทอำนาจหน้าที่ของตนเองซึ่งมีเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ และจะต้องเข้าร่วมการสอบสวนอย่างจริงจัง ตามที่พนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจนัดหมาย มิใช่เพียงแต่อ่านหรือฟังสำนวนการสอบสวนที่พนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจยื่นให้อ่านให้ฟัง และร่วมลงลายมือชื่อในสำนวนการสอบสวนเท่านั้น

๕. การเข้าควบคุมการสอบสวนคดีอาญา ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือนายอำเภอ หรือปลัดอำเภอ ผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอถือปฏิบัติตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๒๓ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๖ ข้อ ๑๒.๔ หรือข้อ ๑๒.๕ หรือข้อ ๑๒.๖ ตามลำดับ โดยเคร่งครัด ดังนี้

๕.๑ คดีอาญาทั่วไป

กรณีมีผู้เสียหาย ผู้กล่าวโทษ ผู้ต้องหาวัยชรา ความเป็นธรรมเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญา หรือกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอเห็นจะเป็นการสมควรเข้ากำกับดูแล เร่งรัด ติดตามการสอบสวนคดีอาญาเรื่องหนึ่งเรื่องใด

๕.๑.๑ ให้มีหนังสือแจ้งหัวหน้าพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจนำสำนวนการสอบสวน มาชี้แจงแล้วให้คำแนะนำเร่งรัดการดำเนินคดีให้เป็นผลดี เป็นไปในทางที่ชอบและเหมาะสมและให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนตำรวจรายงานผลคืบหน้าของการสอบสวนให้ทราบทุกกระยะ

๕.๑.๒ ในกรณีที่ได้นำดำเนินการตามข้อ ๕.๑.๑ แล้วไม่ได้ผล ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ แล้วแต่กรณี เข้าควบคุมการสอบสวนคดีในฐานะ หัวหน้าพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตามมาตรา ๑๘ วรรคท้าย และมาตรา ๑๔๖ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

(๑) มีหนังสือแจ้งหัวหน้าพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจทราบถึงการเข้าควบคุม การสอบสวน การมอบหมายให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเข้าร่วมการสอบสวน หรือการเปลี่ยน พนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ (ถ้ามี)

(๒) สั่งกำกับพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจให้มีหนังสือแจ้งนัดหมายให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเข้าร่วมการสอบสวนทุกกระยะตั้งแต่ต้นจนถึงการสอบสวนเสร็จสิ้น

(๓) สั่งกำกับพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองให้เข้าร่วมการสอบสวนอย่างจริงจัง

(๔) เรียกสำนวนการสอบสวนมาเพื่อตรวจพิจารณาสั่งการทุกกระยะ ๑๕ วัน

(๕) เร่งรัดการสอบสวน การควบคุม ฝ่ายเกี่วผู้ต้องหา ให้เป็นไปตามระยะเวลา ที่กฎหมายกำหนดโดยเคร่งครัด

(๖) เป็นผู้สั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว

(๗) เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการทุกกรณีในทางสอบสวนดำเนินคดีให้เป็นไป

ตามกฎหมายกำหนด

(๘) เป็นผู้กระทำความเห็นควรสั่งฟ้องหรือไม่สั่งฟ้อง หรืองดการสอบสวนการ อนุญาตให้ปล่อยผู้ต้องหาชั่วคราว การคืนของกลาง การส่งสำนวนการสอบสวนไปยังพนักงานอัยการให้ พนักงานสอบสวนเสนอความเห็นให้ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำ กิ่งอำเภอ แล้วแต่กรณีในฐานะหัวหน้าพนักงานสอบสวนที่พิจารณาสั่งการทุกครั้ง

๕.๒ การปฏิบัติงานการป้องกันปราบปรามการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าและการสอบสวนคดีป่าไม้และทรัพยากรของชาติอื่น ๆ

๕.๒.๑ การจัดแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้เป็นไป ดังนี้

(๑) ในระดับจังหวัด ให้ป้องกันจังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบและเป็นเจ้าของเรื่อง การปฏิบัติงานการป้องกันปราบปรามการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า และให้เจ้าจังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบและเป็นเจ้าของเรื่องการสอบสวนคดีป่าไม้และทรัพยากรของชาติอื่น ๆ

(๒) ในระดับอำเภอ กิ่งอำเภอ ให้ปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายความมั่นคงเป็นผู้รับผิดชอบและเป็นเจ้าของเรื่อง การปฏิบัติงานการป้องกันปราบปรามการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า และให้ปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายบริหารงานปกครองเป็นผู้รับผิดชอบและเป็นเจ้าของเรื่องการสอบสวนคดีป่าไม้และทรัพยากรของชาติอื่น ๆ

๕.๒.๒ เมื่อมีคดีการกระทำผิดตามกฎหมายป่าไม้หรือทรัพยากรของชาติอื่น ๆ เกิดขึ้น นอกจากจังหวัด อำเภอ กิ่งอำเภอ จะต้องดำเนินการตามข้อ ๕.๑ แล้ว ยังต้องถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ค่วนมาที่ มท ๐๒๐๗/ว ๔๔๑ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๓๒ โดยเคร่งครัด ดังต่อไปนี้

(๑) คดีที่เกิดขึ้นเป็นคดีใหญ่หรือสำคัญ ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอหรือ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ แล้วแต่กรณีเห็นว่าการดำเนินการตามข้อ ๕.๑.๑ จะไม่ได้ผลก็ให้ เข้าควบคุมการสอบสวนในฐานะหัวหน้าพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตามข้อ ๕.๑.๒

(๒) คดีที่เกิดขึ้นหากเป็นคดีที่พนักงานฝ่ายปกครอง (ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ (๑๖)) เป็นผู้จับกุมหรือร่วมจับกุมให้ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ แล้วแต่กรณี เข้าควบคุมการสอบสวนในฐานะหัวหน้าพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบทุกคดี

(๓) คดีที่เกิดขึ้นหากเป็นคดีที่เจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นผู้จับกุมให้ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอใช้ดุลยพินิจพิจารณาหลังการตามความเหมาะสม หรือดำเนินการตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๔) กรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้า ประจำกิ่งอำเภอเข้าควบคุมการสอบสวนในฐานะหัวหน้าพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ให้แจ้งพนักงาน อัยการท้องถิ่นเข้าร่วมเป็นที่ปรึกษาในการควบคุมการสอบสวนทุกคดี และดำเนินการตามข้อ ๕.๑.๒

๖. ให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองทุกคนมีสมุดประจำตัวพนักงานสอบสวน (คย.๒๐) และจัดทำ บันทึกลงในสมุดให้ถูกต้องตามคำแนะนำในสมุดคู่มือ ซึ่งสมุดคู่มือสามารถเบิกจ่ายได้ที่กองคลัง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย โดยให้ใช้ทั้งคดีอาญามางประเภทและคดีอาญาทั่วไป

๗. กระทรวงมหาดไทย ได้จัดทำตัวอย่างหนังสือแจ้งการเข้าร่วมสอบสวนคดีอาญา การเข้าควบคุม การสอบสวนคดีอาญา ตัวอย่างการบันทึกเอกสารเบ็ดเตล็ดฯ ให้จังหวัด อำเภอ กิ่งอำเภอใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ

ด้วยแล้ว สำหรับแบบรายงานการเข้าควบคุมการสอบสวนคดีอาญาให้ดำเนินการตั้งแต่บัดนี้ เป็นต้นไป และหากมีปัญหาข้อขัดข้องหรือข้อเสนอแนะประการใด ขอให้แจ้งให้กระทรวงมหาดไทยทราบต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยปoom ดิศฐธำนาถ)

รองปลัดกระทรวง ศึกษาราชการแทน

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านกิจการความมั่นคงภายใน

กรมการปกครอง

สำนักการสอบสวนและนิติการ

ส่วนการสอบสวนคดีอาญา

โทร ๐-๒๓๕๖-๔๔๔๔

โทรสาร ๐-๒๓๕๖-๔๕๖๐

ที่ มท ๐๓๐๗.๑/ว ๑๐๘

กระทรวงมหาดไทย
แผนอำนวยการ กทม. ๑๐๒๐๐

๑ มกราคม ๒๕๕๑

เรื่อง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเข้าควบคุมการสอบสวนคดีวิสามัญฆาตกรรม

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

- อ้างถึง ๑. นโยบายคณะรัฐมนตรี และกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๘
- ๒. ข้อมบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ๓. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๗.๑/ว ๓๗๒๕ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๗
- ๔. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ ๑๙๘๕๐/๒๕๐๑ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๑

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด ที่ อส ๐๐๒๐๗/คต๗๒๐ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๐
- ๒. บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๙๗/๒๕๔๘

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ในตำแหน่งที่ จะปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมให้ความสำคัญกับการคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพของประชาชน เพื่อสร้างความเป็นธรรมในสังคมประกอบกับกระทรวงมหาดไทยมีนโยบายในการเสริมสร้างศักยภาพและประสิทธิภาพการอำนวยความสะดวกเป็นธรรมของกระทรวงมหาดไทย จังหวัดและอำเภอ ยึดถือความเป็นธรรม กระบวนการยุติธรรมตามหลักนิติธรรมและข้อมบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๒๓ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๓ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๓ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๔ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๖ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๓๔ และ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้กำหนดอำนาจควบคุมการสอบสวนคดีอาญาของปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอและปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ในวาระเรียกสำนวนการสอบสวนมาตรวจพิจารณา และให้คำแนะนำ เหว่งวัดให้ดำเนินการให้เป็นผลดีและเป็นไปใทางที่ชอบและเหมาะสม หากการดำเนินการดังกล่าวไม่ได้ผลจะเข้าควบคุมการสอบสวนโดยเข้าเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา ๑๘ วรรคท้าย และเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา ๑๕๐ มีอำนาจเกี่ยวกับการสอบสวนความผิดอาญา ในเขตท้องที่ที่ตนรับผิดชอบ และกระทรวงมหาดไทยมีหนังสือ ที่ มท ๐๓๐๗.๑/ว ๓๗๒๕ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ เรื่อง การสอบสวนคดีอาญาทั่วไปในอำนาจหน้าที่พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง

เพื่อให้

เพื่อให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองปฏิบัติภารกิจในการนำบัตรทุกข์ มาพิสูจน์ รักษาความสงบเรียบร้อย
ให้มีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนและเป็นผลดีแก่ทางราชการ ดังนี้

กระทรวงมหาดไทยได้รับการประสานจากสำนักงานอัยการสูงสุดกรณีการสอบสวนคดี
ฆาตกรรม ซึ่งความตายเกิดขึ้นโดยการกระทำของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่หรือตาย
ในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ (คดีวิสามัญฆาตกรรม)
มีหลายกรณีที่ยากทำให้เกิดความเคลือบแคลงในข้อเท็จจริงและกระทบต่อการอำนวยความสะดวก
ทั้งเป็นเรื่องที่สำคัญเกี่ยวเนื่องกับการคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพของประชาชน ดังนั้นเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวก
ความเป็นธรรมให้กับจำเลยผู้ต้องหาที่เป็นเจ้าพนักงานผู้ทำให้ตายและฝ่ายผู้ตาย จึงขอให้จังหวัดเมื่อปฏิบัติ
และแจ้งให้สำเนาถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. กรณีเกิดคดีฆาตกรรม ซึ่งความตายเกิดขึ้นโดยการกระทำของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่า
ปฏิบัติราชการตามหน้าที่ หรือตายในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการ
ตามหน้าที่ ที่เรียกว่า "คดีวิสามัญฆาตกรรม" เป็นกรณีที่ทำให้เขาจะต้องมีเจตนาฆ่า โดยพิจารณาจากข้อหา
ที่ตั้งเป็นหลักและฐานความผิดนั้นจะต้องมีเจตนาฆ่า โดยให้พนักงานฝ่ายปกครองตำแหน่งตั้งแต่ปลัดอำเภอ
หรือเทียบเท่าขึ้นไปแห่งท้องที่ที่ศพนั้นอยู่ซึ่งเข้าเวรชั้นสูตรพลิกศพและเป็นผู้ร่วมในการชันสูตรพลิกศพ
ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๖ วรรคสาม เป็นผู้รายงานโดยใช้สำเนาแบบ
รายงานเหตุเบื้องต้น (ชค. ๒ - ชค. ๖) และเขียนข้อความว่า "วิสามัญฆาตกรรม" ที่มุมบนด้านขวา
ของแบบรายงานฯ ได้คำว่าแบบ ชค. ๒ - ชค. ๖ ด้วยตัวหนังสือสีแดง มุกฉาบ ไปให้ผู้ว่าราชการ
จังหวัดทราบโดยด่วน

๒. ให้ที่ทำการปกครองจังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบรับรายงานตามสำเนาแบบรายงาน
เหตุเบื้องต้น (ชค.๒-ชค.๖) ในคดีวิสามัญฆาตกรรมแล้ว ให้เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดเข้าควบคุม
การสอบสวนคดีดังกล่าวทุกคดี เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดเข้าควบคุมตรวจสอบมีอำนาจสั่งให้พนักงาน
สอบสวนดำเนินการตามที่เห็นสมควร รวมทั้งการสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว หรือจะสั่งให้
เปลี่ยนตัวพนักงานสอบสวน หรือให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเข้าร่วมทำการสอบสวนเรื่องในด้น
ก็ได้ กรณีดังกล่าวนี้ให้ถือว่าผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ตามประมวล
กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๖ วรรคห้า และเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตาม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๖ มีอำนาจเกี่ยวกับการสอบสวนความผิดอาญา
ในเขตอำนาจของจังหวัด การที่จะสั่งแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงโดยอำนาจของผู้บังคับการตำรวจภูธร หรือ
ผู้บัญชาการตำรวจภูธรให้เป็นลำดับ เว้นแต่ที่เป็นอำนาจของอธิบดีกรมตำรวจ (ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ)
ตามที่ก้องกัมภีร์กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๓๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ฉบับ ๑๒,๑๔ และให้ถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๑๓๐๗.๑/ว ๓๗๒๕ ลงวันที่ ๕
พฤศจิกายน ๒๕๓๗ โดยตรงลัด

/ศ. ไชยรัตน์

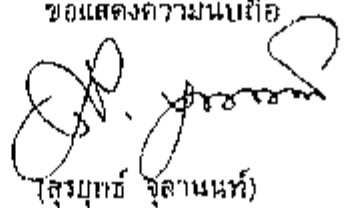
๓. ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาแต่งตั้งพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง เข้าร่วมทำการสอบสวน ให้แต่งตั้งพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองตำแหน่งตั้งแต่ปลัดอำเภอหรือเทียบเท่าขึ้นไปแห่งหนึ่งหรือ อำเภอที่เกิดเหตุ เป็นพนักงานสอบสวนร่วมกับฝ่ายตำรวจ พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองผู้ใดไม่ต้องไม่เป็นผู้ร่วมชั้นสุจริตพลิกศตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๐ บรรดสาม

๔. ให้ที่ทำการปกครองจังหวัด บันทึกลงใบบันทึกอาญาที่ผู้ว่าราชการจังหวัด เข้าควบคุมการสอบสวนคดีวิสามัญฆาตกรรมในฐานะหัวหน้าพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ เพื่อใช้เป็นหลักฐานและจัดทำรายงานกระทรวงมหาดไทยทราบโดยเร็ว และรายงานความคืบหน้าทุก ๑๕ วัน จนกว่า การสอบสวนเสร็จสิ้นและส่งสำนวนไปให้พนักงานอัยการ สำหรับการแจ้งควบคุมการสอบสวนคดีวิสามัญฆาตกรรมให้ดำเนินการศึกษาตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป หากมีปัญหาข้อขัดข้อง ให้แจ้งกระทรวงมหาดไทยทราบ

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(สุรพงษ์ จิตมานน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

สำนักการสอบสวนและนิติการ

ส่วนการสอบสวนคดีอาญา

โทร., โทรสาร ๐-๒๓๘๖-๔๕๕๕๔

ที่ มท ๐๓๐๓.๑/๑ ๒๕๖๓

กระทรวงมหาดไทย
ถนนไชนบุรีจรัส ถนน. ๑๐๒๐๐

๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง การดำเนินการในกรณีป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายป่าไม้และทรัพยากรของชาติ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

- อ้างถึง
๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ส่วนมาก ที่ มท ๐๒๐๗/ว ๙๙๑ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๒
 ๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๕/ว ๒๔๓๕ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๒
 ๓. หนังสือกระทรวงมหาดไทย คัด. ที่ มท ๐๓๐๗.๑/๑๕๐๒ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗ (ภาคเหนือ)
 ๔. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ส่วนมาก ที่ มท ๐๒๑๑.๕/ว ๑๗๗๕ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗
 ๕. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ส่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๗.๑/ว ๑๘๖๘ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๗
 ๖. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๗.๑/ว ๓๗๓๙ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๗
 ๗. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๗.๑/ว ๙๕๖๖ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๘

กระทรวงมหาดไทยได้มอบนโยบายในการแก้ไขปัญหาคืนและทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะในการป้องกันปราบปราม รวมทั้งการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด แต่การดำเนินการที่ผ่านมาจึงปรากฏว่ามีการบุกรุกทำลายป่าไม้ยังอยู่เป็นจำนวนมาก และจากกรณีติดตามพบว่าในบางจังหวัด อำเภอ ยังไม่มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบาย ไม่เคร่งครัดในการดำเนินการให้เป็นไปตามข้อสั่งการ เช่น

๑. ในกรณีที่มีกรณีจับกุมผู้กระทำผิดเกี่ยวกับป่าไม้และทรัพยากรของชาติ ปรากฏว่าในบางจังหวัด อำเภอ จะไม่ขอรับข้อมูลการจับกุมดำเนินคดี ส่งผลให้ในบางคดีที่เป็นคดีใหญ่หรือคดีนำเสนองาน ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ ไม่สามารถให้ดุลพินิจในการควบคุมการสอบสวนตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๖๓ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติมได้

๒. ในการสอบสวนคดีป่าไม้และทรัพยากรของชาติ ที่ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ ควบคุมการสอบสวนในฐานะหัวหน้าพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘ วรรคท้าย ประกอบมาตรา ๑๕๐ ปรากฏว่าไม่มีการเข้าไปควบคุมการสอบสวนผลิตอำนาจซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นพนักงานสอบสวนไม่ไปทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ ทำให้การรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดมีไม่ครบถ้วนหรือไม่เพียงพอเป็นเหตุให้มีการสั่งไม่ฟ้องคดี ส่งผลให้ผู้กระทำผิดมีความผิดไม่ตรงกับข้อกล่าวหาการกระทำผิด หรือตั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐ เกิดการกระทำผิดซ้ำซาก และมีผู้กระทำผิดรายใหม่เพิ่มขึ้น

/๓. ในปัจจุบัน

๓. ในปัจจุบันมีการกระทำความผิดเกี่ยวกับป่าไม้หรือทรัพยากรของชาติ ในลักษณะ เป็นขบวนการ กลุ่มนายทุน กลุ่มอิทธิพล หรือกลุ่มข้าราชการที่เข้าไปเกี่ยวข้องมีผลประโยชน์ โดยกลุ่มบุคคล เหล่านี้ได้เข้าไปร่วมกันบุกรุก ยึดถือ ครอบครอง หรือเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่า ซึ่งเมื่อมีการจับกุมผู้กระทำความผิด มักจะไม่มี การสืบสวนสอบสวนขยายผลดำเนินคดีกับกลุ่มบุคคลดังกล่าว หรือผู้ที่อยู่เบื้องหลัง

๔. ในการสอบสวนดำเนินคดีพนักงานสอบสวนไม่มีการแจ้ง ให้พนักงานอัยการประจำห้องที่ทราบเพื่อเข้าร่วมเป็นที่ปรึกษาในการสอบสวนคดี

๕. ในการป้องกันปราบปราม จังหวัด อำเภอบางแห่ง ไม่มีการสนธิกำลังพนักงานฝ่ายปกครอง ร่วมกับหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง ทำการสืบสวน จับกุม ปราบปรามผู้กระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับป่าไม้และทรัพยากรของชาติ

๖. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในฐานะผู้ปกครองท้องที่ และเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ ป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๔ ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๔๗ ไม่เอาใจใส่ในการดูแลรักษาป่าไม้และทรัพยากรธรรมชาติอื่นๆ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ หรือเข้าไปมีส่วนร่วม ส่วนสนับสนุนให้กลุ่มต่างๆ เช่น นายทุน กลุ่มอิทธิพล หรือกลุ่มข้าราชการ เข้าไปบุกรุก ยึดถือ ครอบครอง ที่นันทป่า หรือเข้าไปบุกรุก ยึดถือ ครอบครองเสียเอง

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินการในการป้องกันและปราบปราม การบุกรุกทำลายป่าไม้และทรัพยากรของชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้ทุกจังหวัดถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. ให้จังหวัด อำเภอ จัดให้มีการรายงานผลการจับกุมดำเนินคดีผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับป่าไม้และทรัพยากรของชาติ เพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ ได้รับทราบและพิจารณาสั่งการโดยด่วน

๒. ในการสอบสวนคดีป่าไม้และทรัพยากรของชาติที่พนักงานฝ่ายปกครองจับกุมหรือร่วมจับกุมให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือนายอำเภอ เข้าควบคุมการสอบสวนในฐานะหัวหน้าพนักงานสอบสวน ผู้รับผิดชอบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘ วรรคท้าย ประกอบมาตรา ๑๕๐ โดยเฉพาะบทบาทของนายอำเภอจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายข้อสั่งการของกระทรวงมหาดไทย โดย "ต้องถือว่าคดีดังกล่าวเป็นความรับผิดชอบของท่านและท่านเป็นเจ้าของสำนวน" แม้เดิมนายอำเภอจะเป็นเพียงหัวหน้าพนักงานสอบสวน แต่ปัจจุบันนายอำเภอจะต้องรับผิดชอบเอาใจใส่ในคดี และต้องกำชับให้ปลัดอำเภอที่เป็นพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง "เข้าไปร่วมสอบสวนดำเนินคดีอย่างจริงจัง ถูกต้องรวดเร็ว และเป็นธรรม" ส่วนงานการสอบสวนทุกคดีนายอำเภอจะต้องเอาใจใส่ตรวจสอบโดยละเอียด และจะต้องรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดให้ครบถ้วนเพียงพอ จนสามารถสั่งคดีได้อย่างถูกต้อง

/๓. ในกรณีนี้...

๓. ในกรณีพบการกระทำความผิดเกี่ยวกับป่าไม้และทรัพยากรของชาติ ในลักษณะ ขบวนการ กลุ่มนายทุน กลุ่มอิทธิพล หรือพบกลุ่มข้าราชการที่เข้าไปมีส่วนร่วม สนับสนุน เข้าไป มีผลประโยชน์ หรือร่วมกันบุกรุก ยึดถือ ครอบครอง หรือเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่า เมื่อมีการจับกุม ดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด "ให้ทำการสืบสวนสอบสวนขยายผล" เพื่อจับกุมกลุ่มบุคคลดังกล่าว หรือผู้ที่ อยู่เบื้องหลังให้ครบถ้วนทุกราย

๔. ในการสอบสวนดำเนินคดี ให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนแจ้งพนักงานอัยการประจำ ท้องที่ทราบเพื่อเข้าร่วมเห็นที่ปรึกษาในการสอบสวน

๕. ให้จังหวัด ชำนาญ "สนธิกำลังทุกฝ่าย" ทั้งการสืบสวนจับกุมปราบปรามผู้กระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับป่าไม้และทรัพยากรของชาติอย่างต่อเนื่อง

๖. ให้จังหวัด ชำนาญ แจ้งกำนัน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในฐานะผู้ปกครองท้องที่ และเป็น พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๙ ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๔๙ ให้เอาใจใส่ในการดูแลรักษา ป่าของกิน จับกุม ปราบปราม ผู้กระทำความผิดในเขตพื้นที่รับผิดชอบ และต้องไม่เข้าไปมีส่วนร่วม สนับสนุนให้กลุ่มต่างๆ เช่น กลุ่มนายทุน กลุ่มผู้มีอิทธิพล หรือกลุ่มข้าราชการ เข้าไปบุกรุก ยึดถือ ครอบครอง พื้นที่ป่า หรือเข้าไป บุกรุก ยึดถือ ครอบครอง เหยี่ยว

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชวรัตน์ ชานตะกูล)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กรรมการปกครอง

สำนักการสอบสวนและนิติการ

โทร ๐-๒๓๗๖-๕๕๕๕